ΕΤΟΣ ΙΕ'. ΑΘΗΝΗΣΙ, τῇ 29 Ἰουλίου 1888. — ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΑΡΙΘ. 211

ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΤΙΜΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ.— ΑΘΗΝΩΝ. Ἐτησία δρ. 30. — Ἑξαμην. δρ. 15.—Τριμ. δρ. 8.—ΕΠΑΡΧΙΩΝ. Ἐτησ. 35.—Ἑξαμην. 18.—Τριμ. 10.—ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ. Ἐτησ. φρ. χρ.45.— Ἑξαμην. φρ. χρ. 25. Τριμ. φρ. χρ. 14.—ΧΩΡΩΝ μὴ συμπεριλαμβανομένων ἐν τῷ διεθνεῖ ταχυδρομικῷ συνδέσμῳ. Ἐτησ. φρ. χρ. 50.—Ἑξαμ. φρ. χρ.30.—Τριμ. φρ. χρ. 16.—ΤΙΜΗ ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΕΩΣ ΑΓΓΕΛΙΩΝ: Ἐν τῇ τελευταίᾳ σελίδι (ἄνευ μεταβολῶν τοῦ κειμένου) ὁ στίχος ἅπαξ λεπ. 25. — Δὶς λεπ. 20. — Ιντάκις λεπ. 15.—Δεκάκις λεπ. 10.—Πεντηκοντάκις καὶ πλέον λεπ. 5.—Ἐν ταῖς λοιπαῖς σελίσι κατὰ τὴν διατίμησιν τῶν ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΩΝ ἔχουσαν οὕτως: Μετὰ τὴν Ἀλληλογραφίαν ὁ στίχος λεπ. 30.— Μετὰ τὸ Δελτίον τῆς θνησιμότητος λεπ. 30.— Πρὸ τῶν Παντοίων δρ. 1.— Μετὰ τὰς Εἰδήσεις δρ. 2.— Μετὰ τὰς Πινακίδας δρ. 3.—Πρὸ τῶν Τηλεγραφημάτων δρ. 4.— Μετὰ τὸ κύριον ἄρθρον δρ. 5. Εἰς ἐπανειλημένας δημοσιεύσεις τοῦ αὐτοῦ κειμένου ἄνευ μεταβολῶν γίνεται ἀνάλογος ἔκπτωσις. — Ἅπασαι αἱ αἰτήσεις καὶ αἱ ἐπιστολαὶ δέον ν' ἀπευθύνωνται «πρὸς τὴν Διεύθυνσιν τῆς Ἐφημερίδος.» — ΓΡΑΦΕΙΑ: Ὁδὸς Σοφοκλέους ἀριθ. 1.—Τὰ Γραφεῖα εἶνε ἀνοικτὰ μέχρι τοῦ μεσονυκτίου. —ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ ΛΕΠΤΑ 10.

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ.— 29)10. Παρασκευή.— Καλλινίκου καὶ Θεοδότης μαρτύρων.— St Laurent M.—Ἀνατολὴ ἡλίου ὥρᾳ 5, λ. 10. — Δύσις ὥρᾳ 6, λ. 59. —Σελήνη 4 ἡμερῶν.

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑΤΑ

ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟΝ ΧΑΒΑΣ

ΠΑΡΙΣΙΟΙ, 27 Ἰουλίου. Εἰς τὴν κηδείαν τοῦ κ. Eudes, στρατηγοῦ τῆς Κοινότητος, ὑπῆρχον περὶ τὰς 15,000 διαδηλωτῶν. Αἱ ἀναπεπταμέναι ἐρυθραὶ σημαῖαι καὶ ἡ ἐπιθετικὴ στάσις τοῦ πλήθους προὐξένησαν δύο σπουδαίας ἔριδας. Τῆς ἀστυνομίας ἀδυνατούσης νὰ συγκρατήσῃ τοὺς διαδηλωτάς, ἡ χωροφυλακὴ ἠναγκάσθη νὰ ἐπιτεθῇ κατ' αὐτῶν διὰ κοντακίου. Πολλοὶ ἐπληγώθησαν, πλεῖστοι δὲ συνελήφθησαν. Οὐδὲν ἐπεισόδιον ἔλαβε χώραν ἐν τῷ νεκροταφείῳ κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς ταφῆς.

ΒΕΡΟΛΙΝΟΝ 28 Ἰουλίου. Ἡ «Ἐθνικὴ Ἐφημερίς» λέγει, ὅτι ὁ κ. Βίσμαρκ εἶνε λίαν ηὐχαριστημένος ἐκ τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς ἐν Πετερχὼφ συνεντεύξεως. Νομίζει τὴν εἰρήνην ἐξησφαλισμένην διά τινα καιρόν.

ΛΟΝΔΙΝΟΝ, 28 Ἰουλίου. Ἐν τῷ συμποσίῳ τοῦ λόρδου Δημάρχου τοῦ Λονδίνου ὁ μαρκήσιος Σώλσβαρυ ἀπήγγειλε λόγον, ἐν ᾧ ἐπεβεβαίωσε τὰς εἰρηνικὰς τάσεις πάντων τῶν βασιλέων τῆς Εὐρώπης. Ὁ κ. Σώλσβαρυ ἐξέφρασε τὴν ἐλπίδα ὅτι μετὰ τὴν ἐν Πετερχὼφ συνέντευξιν ἡ Ρωσία θὰ συμβαδίζῃ μετὰ τῆς Γερμανίας πρὸς διατήρησιν τῆς εἰρήνης. Ἡ Ἀγγλία θὰ προσπαθήσῃ νὰ συντελέσῃ καὶ αὐτὴ ἐπίσης εἰς τὴν διατήρησιν τῆς εἰρήνης.

Ὁμιλῶν περὶ τῆς Αἰγύπτου ὁ μαρκήσιος Σώλσβαρυ εἶπεν, ὅτι ἡ κατάστασις τῆς χώρας ταύτης εἶνε καλὴ καὶ ὅτι ἡ Ἀγγλία εἶνε πάντοτε διατεθειμένη νὰ ἐκκενώσῃ αὐτήν, ὅταν ἡ στιγμὴ θὰ εἶνε κατάλληλος.

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν Βουλγαρίαν, ὁ Ἄγγλος πρωθυπουργὸς ἐξέφρασε τὴν ἐλπίδα ὅτι ἅπασαι αἱ Δυνάμεις, μὴ ἐξαιρουμένης καὶ τῆς Ρωσίας, θὰ ἀφήσωσι τῷ βουλγαρικῷ λαῷ τὴν ἐλευθερίαν νὰ ἐκλέξῃ τὴν πορείαν του.

ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟΝ ΡΕΟΥΤΕΡ

ΛΟΝΔΙΝΟΝ, 28 Ἰουλίου, ὥρ. 6.35' π. μ. Ἐν τῷ λόγῳ, ὃν ὁ μαρκήσιος Σαλισβουρῆς ἐξεφώνησε χθὲς τὴν ἑσπέραν κατὰ τὸ ἐν τῷ δημαρχείῳ τοῦ Λονδίνου δοθὲν συμπόσιον, εἶπεν, ὅτι μέλημα πάντων τῶν κυβερνητῶν τῆς Εὐρώπης εἶνε ἡ ἐξασφάλισις διαρκοῦς εἰρήνης, ὅτι παρὰ τοῖς πολιτικοῖς ἐνισχύεται ὁσημέραι ἡ πεποίθησις, ὅτι εἰς τοὺς ξένους ἐπιβάλλεται ἡ μὴ ἀνάμιξις αὐτῶν εἰς τὰ πράγματα τῆς Βουλγαρίας, καὶ ὅτι διὰ τῆς συνεντεύξεως τῶν δύο αὐτοκρατόρων κρατύνεται ἡ προσδοκία περὶ πολιτικῆς προσεγγίσεως Ρωσίας καὶ Γερμανίας.

Ἀγγλικὰ πάγια	99 1/2
Αἰγυπτιακὸν 5 %	102 1/8
Ἡνοποιημένον	83 7/8
Τουρκικὸν 5 %	14 5/8

ΤΟ ΓΛΩΣΣΙΚΟΝ ΖΗΤΗΜΑ

Ὑπάρχει λοιπὸν καὶ γλωσσικὸν ζήτημα ἐν Ἑλλάδι· ὑπάρχουσιν ἀκόμη οἱ συζητοῦντες καὶ διατεινόμενοι ὅτι οἱ νεώτεροι Ἕλληνες ὀφείλουσι ν' ἀσπασθῶσι ταύτην μᾶλλον ἢ ἐκείνην τὴν γλῶσσαν· ὑπάρχουσιν ἐπὶ τέλους ἀκόμη οἱ φρονοῦντες καὶ ὑποστηρίζοντες ὅτι ἡ ἐθνικὴ γλῶσσα τῆς νέας Ἑλλάδος, ἡ γλῶσσα δι' ἧς θὰ μορφωθῇ ἡ κοινωνία αὐτῆς καὶ θὰ εὐρυνθῇ ὁ πνευματικὸς ἐν αὐτῇ ὁρίζων ὑφ' ὅλας τὰς ἐκδηλώσεις τῆς διανοητικῆς ὑπάρξεως, ἡ γλῶσσα αὐτὴ εἶνε ἡ δημώδης· καὶ οἱ τοιαῦτα φρονοῦντες δὲν ὁμοιάζουσιν ὅλοι τῷ κ. Ψυχάρῃ, τῷ διὰ τοῦ βιβλιαρίου του ἀνακινήσαντι κατ' αὐτὰς τὸ ζήτημα, δὲν κρίνουσι περὶ τῆς γλώσσης αὐτῆς ὅπως ἐκεῖνος, ἀπὸ τοῦ σπουδαστηρίου του, μακρὰν τῆς κοινωνίας ἣν τὸ ζήτημα αὐτὸ ἐνδιαφέρει καὶ ἐν ταῖς κρίσεσιν αὐτοῦ ἐμφορούμενος ἀπὸ μελετῶν διδασκαλικῶν καὶ οὐχὶ ἀπὸ τῶν πραγμάτων, ὄχι, οἱ πλεῖστοι τῶν τοιαῦτα φρονούντων βιοῦσιν ἐν μέσῳ τῆς κοινωνίας ἥτις ἀπεφάνθη ἤδη ἐπὶ τοῦ ζητήματος αὐτοῦ, λαλοῦσι καὶ γράφουσι τὴν γλῶσσαν τῆς κοινωνίας αὐτῆς, πάντη διάφορον ἐκείνης ἣν προκηρύσσουσιν ὡς τὴν τὴν μόνην ἐθνικήν, δῆλα δὴ τῆς δημώδους, καὶ τὴν ὁποίαν ἴσως οὔτε νὰ ὁμιλήσωσιν εὐχερῶς οὔτε νὰ γράψωσι δύνανται!

Δύναταί τις νὰ κατανοήσῃ τὸν ἔρωτα τοῦ κ. Ψυχάρη πρὸς τὴν γλῶσσαν, ἧς φρονεῖ ὅτι αὐτὸς καθιέρωσεν τὸν τύπον ἐν τῷ βιβλίῳ του· ἄλλοι καταλαμβάνονται ὑπὸ τοιούτου ἔρωτος πρὸς πράγματα ἀτελέστερα καὶ ἐστερημένα τῶν ὑπ' οὐδενὸς παραγνωριζομένων καλλονῶν τῆς δημώδους ἡμῶν γλώσσης· δύναταί τις νὰ κατανοήσῃ πῶς ὁ κ. Ψυχάρης τὰ μὲν παιδικά του ἔτη διανύσας ἐν μέσῳ κοινωνίας λαλούσης γλῶσσαν προσομοιάζουσαν τῇ τοῦ βιβλίου του, ὀλίγιστα δ' ἔτη βιώσας ἐν τῇ ἐλευθέρᾳ Ἑλλάδι καὶ λίαν ἐνωρὶς ἀποξενωθεὶς πάσης ἑλληνοφώνου ἀναστροφῆς, τὴν πρώτην πατρίδα του ἀρέσκεται νοερῶς διαβλέπων ἁπλῆν ἔτι τὰ ἤθη καὶ τὰς ἰδέας, μὲ ... τοὺς ἁγίους ἐνθουσιασμοὺς τῆς ἐθνεγερσίας εἰς τὰ στήθη, καὶ τὰς τραχείας ἢ τρυφερὰς φράσεις τῆς δημώδους εἰς τὰ χείλη· δυνατὸν ἔτι νὰ κατανοηθῇ πῶς ἐν ταῖς γλωσσολογικαῖς του μελέταις ὁ κ. Ψυχάρης λογικώτατα κατέληξεν εἰς τὰ συμπεράσματα τὰ ὁποῖα ἐγένοντο πεποιθήσεις του, ὅτι διὰ τὸ ἔθνος αὐτὸ τὸ προωρισμένον νὰ δράσῃ μόνον διὰ τῶν ὅπλων καὶ τῆς τόλμης ἡ μόνη ἁρμόζουσα γλῶσσα εἶνε ἡ δημώδης αὐτή. Ἀδυνατοῦμεν ὅμως νὰ ἐννοήσωμεν τοὺς παρ' ἡμῖν θιασώτας τῆς δημώδους γλώσσης ἣν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἀγνοοῦσι, τοὺς ἀφ' ἑνὸς μὲν μεμψιμοιροῦντας διὰ τὴν ἀτελεστάτην παρ' ἡμῖν φιλολογικὴν καὶ καλλιλογικὴν ἀνάπτυξιν ἐνῷ ἀφ' ἑτέρου ὡς μέσον τῆς ἀναπτύξεως αὐτῆς ἀξιοῦσι νὰ ἐπιβάλωσι γλῶσσαν στερουμένην γραμματικῆς, κατὰ τὴν ὁμολογίαν των, τοὺς ἐπικαλουμένους τὴν ἀναμόρφωσιν τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ τῶν σιδηροδρόμων καὶ τῆς συγκοινωνίας τὴν δ' ἐπίτευξιν τῶν ἐθνικῶν πόθων ἐξαρτῶντας ἀπὸ τῆς ὑλικῆς ἐνδυναμώσεως τοῦ ἐλευθέρου κράτους, καὶ ὡς ὁ κ. Ψυχάρης φρονοῦντες ὅτι ὁ πατριωτισμὸς παρ' Ἕλλησιν δὲν ἑρμηνεύεται ἢ ὑπὸ τῆς φουστανέλλας καὶ διὰ τῶν νευρωδῶν φράσεων τῆς δημώδους γλώσσης· τοὺς ἀνυπομονοῦντας νὰ ἴδωσι τὸ πνεῦμα τῆς ἐλευθέρας Ἑλλάδος ἀποκαθιστάμενον καὶ πάλιν ἐπὶ τὴν ὑπέροχον αὐτοῦ θέσιν ἐν τῇ παγκοσμίῳ ἐπιστήμῃ καὶ ἰσχυριζομένους ὅτι μετὰ τὴν γλῶσσαν τοῦ Πλάτωνος καὶ τοῦ Ἀριστοτέλους αἱ νέαι Ἑλληνικαὶ ἐν τῇ ἐπιστήμῃ ἀποκαλύψεις θὰ ἑρμηνευθῶσι διὰ τῆς γλώσσης ἐν ᾗ ἐποιήθησαν τὰ μελαγχολικὰ ἢ ἀνταρτικὰ τραγούδια τῶν δούλων ἡμῶν γονέων καὶ ἐγράφη τοῦ βιβλίου τοῦ κ. Ψυχάρη.

Εἶνε κατάδηλον ὅτι ἐν τῷ πνεύματι τοῦ κ. Ψυχάρη τὸ ἑλληνικὸν ἔθνος, ὑπὲρ τῆς γλώσσης τοῦ ὁποίου αὐτὸς ἀμύνεται ὡς περὶ πάτρης, προσομοιάζει ἐντελῶς πρός τινα ἐθνότητα ὡς τὴν τῶν Ἀλβανῶν ἢ τῶν Μαυροβουνίων· αἱ ἁπλαῖ καὶ αἰσθηματικαὶ περὶ γλώσσης συμβουλαί του πρὸς αὐτοὺς ἀποτεινόμεναι θὰ ἦσαν βεβαίως ὀρθόταται καὶ σωφρονέσταται· ἀλλ' οἱ παρ' ἡμῖν προασπισταὶ τῆς δημώδους πρέπει ἀναμφιβόλως νὰ ἔχωσιν ἀλλοίας ... ἰδέας περὶ Ἑλληνικοῦ ἔθνους καὶ Ἑλληνισμοῦ καὶ ἡ ἰδέα αὐτὴ ἀποροῦμεν πῶς ἐν τῇ διανοίᾳ των δύναται νὰ συμβιβασθῇ πρὸς τὴν ἀξίωσιν, ὅτι ἡ ἐπὶ ἥμισυν αἰῶνα ἐλευθέρου βίου μορφωθεῖσα νεοελληνικὴ γλῶσσα, ἡ ἁπανταχοῦ τῆς Ἑλλάδος σήμερον λαλουμένη καὶ γραφομένη, ὀφείλει νὰ ὀπισθοδρομήσῃ ἵν' ἀφήσῃ ἐλεύθερον τὸ πεδίον πρὸς τὴν διάλεκτον αὐτήν, ἣν ἐξακολουθῶμεν ἀποκαλοῦντες δημώδη γλῶσσαν καὶ ἡ ὁποία μετά τινα ἔτη ἀκόμη θὰ ὑφίσταται ὡς ἱστορικὸν μόνον τῆς νεοελληνικῆς γλώσσης, μνημεῖον εἰς τὰ τραγούδια τοῦ τουρκοκρατουμένου ἡμῶν λαοῦ τὰ ὁποῖα δὲν ἐγράφοντο ἀλλ' ἐψάλλοντο καὶ εἰς τοὺς ὀλίγους στίχους τινῶν τῶν καθ' ἡμᾶς νεοπαρνασιδῶν οἱ ὁποῖοι γράφονται ἀλλὰ δὲν ψάλλονται.

Ἀλλ' ἀφήσωμεν τὸν κ. Ψυχάρην πρὸς ὅν, πρὸ τοῦ ἀποχωρισμοῦ, ἀποτείνομεν μετὰ τῶν ἡμετέρων θερμῶν συγχαρητηρίων διὰ τὰς αἰσθηματικὰς καλλονὰς τοῦ βιβλίου του, μίαν σύστασιν καὶ μίαν παράκλησιν· ἡ σύστασις εἶνε νὰ ἐμβαθύνῃ εἰς τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ «Ρωμηοῦ» τοῦ κ. Σουρῆ· ἡ γλῶσσα τοῦ «Ρωμηοῦ» αὐτὴ εἶνε ἡ καθ' αὐτὸ καθομιλουμένη ἐν Ἑλλάδι· ἂς κρίνῃ δὲ ἀφ' ἑαυτοῦ ὁ κ. Ψυχάρης πρὸς ὁποτέραν τῶν δύο γλωσσῶν, πρὸς τὴν δημώδη ἢ τὴν καθαρεύουσαν προσπελάζει περισσότερον ἡ γλῶσσα αὐτὴ ἡ ὑπὸ πάντων τῶν Ἑλλήνων σήμερον ὁμιλουμένη· ἰδοὺ καὶ ἡ παράκλησις ἡμῶν· ἂς ἐπιδοθῇ ὁ κ. Ψυχάρης εἰς τὴν ἀπὸ τῆς καθαρευούσης εἰς τὴν δημώδη μετάφρασιν ἑνὸς τμήματος τῆς Ἑλλ. Πολιτικῆς Δικονομίας· τὸ ἔργον αὐτὸ πιθανὸν νὰ μὴ ἐνθουσιάσῃ τοὺς ἐν Ἀθήναις θιασώτας τῆς δημώδους ὅπως καὶ τὸ Ταξίδι του, ἀλλὰ—ἔστω καὶ περὶ τούτου βέβαιος ὁ κ. Ψυχάρης—οὐδ' οἱ χωρικοὶ τῆς Ἑλλάδος, οἱ στενὰς ἔχοντες σχέσεις πρὸς τὴν Δικονομίαν, θὰ ἐννοήσωσι τὸ δημῶδες αὐτῆς κείμενον εἰ καὶ γνωρίζοντες ἴσως ἀπὸ στήθους τὸ καθαρεῦον.

Πρὸς τοὺς παρ' ἡμῖν ὑπὲρ τῆς δημώδους τασσομένους θ' ἀποτείνωμεν βραχείας τινὰς παρατηρήσεις, διότι ἐπὶ τέλους, ἀφοῦ αὐτοὶ ἐπιμένουσιν ὅτι ὑπάρχει γλωσσικὸν ζήτημα, ἂς συζητηθῇ τὸ ζήτημα αὐτὸ ἵνα λυθῇ καὶ ἐν τῇ θεωρίᾳ, διότι ἐν τῇ πράξει, ἡ λύσις του τελεῖται καθ' ἑκάστην, εἶναι ἤδη τετελεσμένη καὶ μόνον οἱ μὴ θέλοντες ἰδεῖν δὲν βλέπουσιν αὐτήν. Τούτους παραπέμπομεν εἰς τὴν Βαβυλωνίαν· ἂς ἐκλέξωσι μεταξὺ τῶν ἐν αὐτῇ ὁμιλουμένων ἑλληνικῶν διαλέκτων τὴν ἁρμοδιωτέραν ἵνα καταστῇ ἐθνική· διότι οὐδεὶς δύναται νὰ ἰσχυρισθῇ ὅτι ὁ ἐθνικὸς τύπος τῆς δημώδους γλώσσης τυγχάνει ὡρισμένος, καθιερωμένος, ἀφοῦ γραμματικὴ τῆς γλώσσης αὐτῆς μέχρι τοῦδε δὲν διετυπώθη· ἐν ταῖς διαφόροις αὐταῖς διαλέκτοις ὁ αὐτὸς γραμματικὸς τύπος ἀπαντᾷ ἐκφερόμενος ὑπὸ τοσαύτας διαφόρους μορφάς· ὁ Ρουμελιώτης λέγει ἤτανε, ὁ Ἠλεῖος ἤσαντε, ὁ νησιώτης ἤντουσαν· ἐκ τῶν τριῶν αὐτῶν τρόπων — ὅπως μὴ παραθέσωμεν καὶ ἄλλους — ποῖον θὰ καθιερώσητε ὡς ἐθνικὸν ἀντὶ τοῦ τῆς καθαρευούσης ἦσαν; Καὶ ὅταν ὅλοι αὐτοὶ οἱ Ἕλληνες συμφωνῶσι παραδεχόμενοι ἕνα κοινὸν τύπον, καθιερωμένον ὑπὸ γραμματικῶν κανόνων καὶ συνηθίζουσι νὰ λέγωσιν ἦσαν καθιεροῦντες τὴν ἑνότητα τῆς γλώσσης, τὴν κρηπῖδα αὐτὴν τῆς ἐθνικῆς ἑνότητος, δὲν εἶνε κωμικὸν οἱ συμβουλεύοντες, ἐν ὀνόματι τοῦ ἐθνισμοῦ, τὸ ἐμμένειν ἐν ταῖς διαλέκτοις ταῖς διαιρούσαις ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον τὸν Ἑλληνισμὸν ὅλον; Ἡ γλῶσσα ἔσωσε τὸν ἐθνισμὸν ἐν Ἑλλάδι· ναί, βεβαίως· ἀλλὰ δὲν βλέπετε ὅτι ἡ γλῶσσα αὐτὴ ἡ διὰ τῶν αἰώνων τῆς δουλείας σώζουσα τὸν Ἑλληνισμόν, κατὰ τὸ μακρὸν διάστημα, καθ' ὃ ἐτέλει κρατερῶς ἀνθισταμένη τὸ ὑπερφυσικὸν καὶ σωτήριον ἔργον της, καθ' ὅλον τὸν μακρὸν καὶ ἐναγώνιον τῆς ἐθνικῆς δουλείας καὶ καταπτώσεως δρόμον, δὲν βλέπετε ὅτι ἡ γλῶσσα αὐτὴ ἐν ᾗ ἐλάνθανεν ἀκοίμητον τὸ πνεῦμα καὶ ἡ μοῖρα ἑνὸς λαοῦ, ἔπαθεν, ἀπώλεσε καὶ πλοῦτον καὶ δυνάμεις καὶ νεότητα καὶ συντετριμμένη, κατεσκληκυῖα, μελαγχολικὴ διεπεραιώθη ἐν τῷ αἰῶνι τῆς ἐθνικῆς ἀποκαταστάσεως; Διότι δὲν πρέπει πλέον νὰ μᾶς ἀπατῶσιν αἱ καλλοναὶ τῆς δημώδους αὐτῆς γλώσσης· συνηθίσαμεν νὰ θαυμάζωμεν τὰς καλλονὰς αὐτὰς εἰς τὰ ὀλίγα ἀπαράμιλλα δημοτικὰ ἡμῶν ᾄσματα· ἀλλὰ πᾶσα ἁπλῆ, ἀμόρφωτος ἔτι, στοιχειώδης γλῶσσα ἔχει τὴν λυρικήν της ποίησιν θαυμασίαν διὰ τὸ βάθος τῶν αἰσθημάτων καὶ τὸ ἐμφύτως ἔντεχνον τῆς φράσεως· εἶνε μάλιστα ἀποδεδειγμένον ὅτι ἡ ὀρθῶς ἐννοουμένη λυρικὴ ποίησις ἀνήκει εἰς τὴν ἡλικίαν ἐκείνην τῶν λαῶν, καθ' ἣν ἡ γλῶσσά των διατελεῖ ἔτι καλλιλογικῶς ἀμόρφωτος· ἀλλ' ἀπὸ τῶν ποιητικῶν τούτων γλωσσικῶν μνημείων πῶς εἶνε δυνατὸν νὰ κρίνῃ τις περὶ τῆς γλώσσης ἡ ὁποία ὀφείλει νὰ χρησιμεύσῃ εἰς πᾶσαν ἐν γένει τὴν διανοητικὴν δρᾶσιν κοινωνίας πεπολιτισμένης; Δοκιμάσατε νὰ διδάξητε τὴν λογικὴν καὶ τὴν χημείαν εἰς τὰ Γυμνάσια διὰ τῆς δημώδους γλώσσης. Ἐπαναλαμβάνομεν· δὲν πρέπει νὰ μᾶς ἀπατῶσιν αἱ θαυμαζόμεναι καλλοναὶ τῆς δημώδους αὐτῆς γλώσσης· ἂς τὰς ἐξετάσωμεν καλλίτερον, ἂς ἐμβαθύνωμεν εἰς τὸ πνεῦμα τῆς γλώσσης αὐτῆς ἣν ὡμίλουν οἱ πάπποι μας οὐχὶ δὲ πλέον καὶ οἱ γονεῖς μας· πᾶσα γλῶσσα φέρει ἐν ἑαυτῇ οἱονεὶ τὴν σφραγῖδα ἣν ἐπ' αὐτῆς ἀποτυποῖ ἡ ἠθικὴ ἀνάπτυξις τοῦ λαοῦ, παρ' ᾧ ἡ γλῶσσα αὐτὴ διεμορφώθη· λοιπόν, ἡ δημώδης ἡμῶν γλῶσσα, ὁποία σώζεται εἰς τὰ δημοτικὰ πρὸ τοῦ 21 ᾄσματα καὶ ὁποία διετυπώθη καὶ ἐν αὐτῷ τῷ βιβλίῳ τοῦ κ. Ψυχάρη, φέρει τὴν σφραγῖδα τῆς μελαγχολίας, τοῦ καμάτου, τῆς παρακμῆς, τῆς δουλείας· καὶ πῶς ἄλλως; ὁποῖα ἄλλα αἰσθήματα, ὁποίας ἰδέας ἠδύνατο νὰ ἐκφράσῃ ὁ λαὸς παρ' ᾧ ἡ γλῶσσα αὕτη διμορφώθη; Παρὰ τὰς ἄλλας αἰσθηματικὰς ἐκδηλώσεις, ἐν τοῖς δημοτικοῖς αὐτοῖς ᾄσμασιν αἱ λυρικαὶ ἐκρήξεις τοῦ πατριωτισμοῦ ἀνέρχονται μέχρι τῆς ἀνταρσίας· ὑπ' αὐτὰς λανθάνει ἡ μελαγχολία τῆς ἐθνικῆς δουλείας ἀείποτε· ἡ μεγάλη πνοὴ τῆς ἐλευθερίας δὲν διαπνέει δι' οὐδενὸς τῶν ᾀσμάτων αὐτῶν· οὐδ' ἦτο δυνατὸν τοῦτο. Καὶ παρὰ τὰ τραγούδια αὐτὰ ἐξετάσατε πᾶσαν τὴν σωζομένην δημώδη ἡμῶν φιλολογίαν, ἂν δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ οὕτω· καὶ ἂν ὑπάρχῃ τοιαύτη· ἡ γλῶσσα αὐτή, ἣν διεμόρφωσαν μακροὶ δουλείας καὶ παθημάτων αἰῶνες, ἡ γλῶσσα αὐτὴ πῶς εἶνε δυνατὸν νὰ γένηται ἀσπαστὴ εἰς ἔθνος νεαρὸν ἐλεύθερον, ὀργῶν ἐπὶ τὰς κατακτήσεις τῆς διανοίας, δεόμενον τῶν καλαισθητικῶν ἀπὸ τῆς καλλιλογίας ἀπολαύσεων, ἄπληστον πολιτισμοῦ καὶ προόδου;

Ἄλλως τε ἔλθωμεν ἐπὶ τὰ πράγματα· ὅλη ἡ πνευματικὴ περιουσία—ὅση καὶ ἂν ᾖ—ἣν ἀπὸ ἑξηκονταετίας ἀπεθησαύρισε τὸ ἡμέτερον ἔθνος περιβάλλεται τὴν γλῶσσαν ἣν τὸ ἔθνος αὐτὸ ἐλεύθερον ἐν τῷ νέῳ του βίῳ ἀπὸ τῆς ἀμορφώτου δημώδους ὁρμώμενον καὶ ἐκ τοῦ πακτωλοῦ τῆς τελείας ἀρχαίας του γλώσσης ἀρυόμενον τὸν πλοῦτον τῶν γραμματικῶν καὶ τεχνολογικῶν τύπων, διαμορφοῖ ὁσημέραι πάσας τὰς πνευματικὰς αὐτοῦ ἀνάγκας θεραπεύουσαν. Τὸ ἔργον αὐτὸ τὸ ἐνστίκτως, τὸ μοιραίως τελούμενον τῇ ἀρωγῇ τῶν δασκάλων, οὐδεὶς δύναται ν' ἀνακόψῃ, οὐδεὶς νὰ παρακωλύσῃ.

Εἰς ἄλλα τινὰ κράτη, καὶ ἰδίως ἐν Ἰταλίᾳ, ἐν ᾗ πολλαὶ λαλοῦνται διάλεκτοι συμβαίνει τοῦτο· γράφονται βιβλία καὶ ἐφημερίδες ἐν ταῖς διαλέκτοις αὐταῖς ἃς δὲν ἀρκεῖ ἡ γνῶσις τῆς Ἰταλικῆς ὅπως ἐννοήσῃ τις· διότι πρόκειται περὶ διαλέκτων, ὡς ἡ Νεαπολιτανικὴ λ. χ. καὶ ἡ Πεδεμόντιος, αἱ ὁποῖαι καὶ φιλολογίαν ἔχουσιν ἰδιαιτέραν καὶ μορφὴν γλώσσης, οὕτως εἰπεῖν, αὐτοτελοῦς, καὶ ὧν ἑκάστη λαλεῖται ὑπὸ πληθυσμοῦ ἀριθμουμένου καθ' ἑκατομμύρια· ἡ Πεδεμόντιος λ. χ. προσπελάζει πολὺ πλέον τῇ Γαλλικῇ ἢ τῇ Ἰταλικῇ γλώσσῃ· οὐδεὶς ὅμως Ἰταλὸς ἐσκέφθη ποτὲ νὰ συνηγορήσῃ ὑπὲρ τῆς ἰδιαιτέρας αὐτοῦ διαλέκτου ἐναντίον τῆς καθαρευούσης ἐθνικῆς γλώσσης, τὴν ὁποίαν βεβαίως οὐδόλως ζηλεύει ἡ ἡμετέρα καθαρεύουσα, ὅπως καὶ ἡ Νεαπολιτανική, ἐξ ἄλλου, κατὰ τὰς κρίσεις τῶν καλῶς αὐτὴν εἰδότων ἁμιλλᾶται πρὸς τὴν ἡμετέραν δημώδη πρὸς ἣν πολλοὺς ἔχει τοὺς κοινοὺς χαρακτῆρας. Ἐν Ἑλλάδι ἐσκέφθη ποτὲ κανεὶς νὰ γράψῃ ἐφημερίδα ἢ βιβλίον εἰς τὴν δημώδη ὅπως γείνῃ καταληπτότερον ὑπὸ τοῦ λαοῦ; Καὶ ἀφοῦ οὐδεὶς αἰσθάνεται τὴν ἀνάγκην αὐτὴν δὲν σημαίνει τι τὸ ἀρνητικὸν αὐτὸ τὸ φαινόμενον;

Εἰς τὴν παρατήρησιν ταύτην ἀντίκειται ἡ περίεργος πλάνη εἰς ἣν διατελοῦσι ποιηταί τινες ἐκ τῶν νεωτέρων παρ' ἡμῖν, ἀρεσκόμενοι νὰ περιβάλλωσι τοὺς στίχους των διὰ τῆς δημώδους· τὸ φαινόμενον εἶνε περίεργον καὶ ἄξιον μελέτης διὰ τοὺς περὶ τὴν ἐλαφρὰν φιλολογίαν ἀσχολουμένους· ἴσως οἱ ποιηταὶ οὗτοι προετίμησαν τὴν δημώδη ἐπὶ τῇ ἰδέᾳ νὰ καταστῶσι δημοτικώτεροι ὑπὸ πλειόνων ἀναγινωσκόμενοι καὶ ἐννοούμενοι· λέγομεν ἀναγινωσκόμενοι διότι βεβαίως αὐτοὶ γνωρίζουσιν ὅτι οἱ ᾀδόμενοι ὑπὸ τοῦ λαοῦ στίχοι ... ἄκρως ... προκειται οἱ στίχοι των ν' ἀναγινώσκωνται μόνον, ἡ ἰδέα των ἐκείνη εἶνε ἐσφαλμένη· διότι πᾶς Ἕλλην γνωρίζων ἀνάγνωσιν γνωρίζει καὶ τὴν καθαρεύουσαν. Ἄλλως τε ἡ ἀνάγνωσις στίχων σήμερον εἶνε ἀριστοκρατικὴ ἀπόλαυσις· ὀλίγιστοι ἀναγινώσκουσι στίχους καὶ αὐτοὶ δὲν εἶνε ἐκ τοῦ λαοῦ· διὰ τούτους τοὺς ἀναγνώστας στίχων ὁ ποιητὴς ἐν Ἑλλάδι δὲν ἀνεφάνη ἔτι· καὶ ὅταν ἀναφανῇ ὁ ποιητὴς οὗτος, ἔστωσαν βέβαιοι οἱ ἐν τῇ δημώδει στιχουργοῦντες, ὅτι οἱ στίχοι του θὰ εἶνε γεγραμμένοι εἰς καθαρεύουσαν ἄμεμπτον, λαξευτὴν γλῶσσαν.

Περαίνομεν τὰ ὀλίγα ταῦτα καταδεικνύοντες τὸ ἀληθὲς γλωσσικὸν ζήτημα τὸ ὑπάρχον ἐν Ἑλλάδι καὶ τὸ ὁποῖον. αὐτὸ καὶ μόνον ὤφειλε νὰ ἐπισπάσῃ τὴν προσοχὴν καὶ τὰς μερίμνας τῶν νοούντων ὅτι ἡ ἑνότης τῆς γλώσσης εἶνε ἡ κρηπὶς τῆς ἐθνικῆς ἑνώσεως· ἐξέλθετε εἰς τὰ πρόθυρα τῶν Ἀθηνῶν, πλεύσατε εἰς τὰς πλησιεστέρας τοῦ Αἰγαίου νήσους καὶ θ' ἀκούσητε ἐκεῖ λαλουμένην ὄχι τὴν δημώδη ὄχι τὴν καθαρεύουσαν, ἀλλὰ τὴν Ἀλβανικήν, καὶ τοῦτο μετὰ ἑξήκοντα ἐτῶν ἐλεύθερον ἑλληνικὸν βίον· πρὸ τῶν Ἀλβανοφώνων τούτων Ἑλλήνων καθ' ὅλα προσομοίων πρὸς τοὺς ἄλλους Ἕλληνας, ἐγγραμμάτους ἢ οὔ, αἱ θεωρίαι περὶ ἠθικῆς ἐπενεργείας τῆς γλώσσης ἐπὶ τῆς ἐθνικῆς ἀγωγῆς οἰκτρῶς καταπίπτουσιν ἀποδεικνύμεναι παραληρήματα· ἀλλ' ἂς ἀφήσωμεν τοὺς παραληροῦντας. Τὸ γλωσσικὸν ζήτημα καθ' ἡμᾶς ἐπὶ τοῦ παρόντος αὐτὴν παρουσιάζει τὴν σπουδαιοτέραν ἄποψιν τὴν χρῄζουσαν καὶ τῆς μᾶλλον ἐσπευσμένης θεραπείας· μία καὶ μόνη ἔστω ἡ λαλουμένη γλῶσσα ἐν Ἑλλάδι καὶ διὰ τὸν Ἑλληνισμὸν ὅλον· πολλαπλασιάσατε τὰ σχολεῖα καὶ ἐκλέξατε τοὺς διδασκάλους ἐκεῖ ὅπου οἱ Ἕλληνες ἀλβανίζουσιν ἔτι· περὶ δὲ τῆς γλώσσης ἥτις ἔσται ἡ νεοελληνικὴ μηδεὶς ἂς ἀνησυχῇ· ὁλόκληρον τὸ ἔθνος δημιουργεῖ αὐτήν, καὶ τὴν τοιαύτην δημιουργίαν συντελοῦσιν ἐπίσης καὶ τοῦ κ. Ψυχάρη τὸ Ταξίδι καὶ τοῦ κ. Κόντου αἱ Γλωσσικαὶ Παρατηρήσεις, καὶ τοῦ κ. Τρικούπη αἱ ἀγορεύσεις καὶ τοῦ κ. Σουρῆ οἱ στίχοι.

Α. Γ. Η.

ΤΑ ΚΙΒΔΗΛΑ ΠΕΝΤΑΚΟΣΙΟΔΡΑΧΜΑ

Τὰ ἐν Λαυρείῳ 99 κίβδηλα 500δραχμα.

Ὁ ἀποσταλεὶς εἰς Λαύρειον ἀστυνόμος κ. Ζώης, ὅπως ἀνεύρῃ τὰ πεντακοσιόδραχμα, ἅτινα ὁ Ἀδρεΐνης ἀνακριθεὶς προχθές, εἶπεν, ὅτι εἶχε κρύψει που αὐτόθι, κατώρθωσε μετὰ πολλὰς ἐρεύνας ν' ἀνακαλύψῃ ταῦτα, περὶ τὰ 500, ἐντὸς τῆς ὀροφῆς τοῦ παντοπωλείου τοῦ συλληφθέντος πρό τινων ἡμερῶν ὡς συνενόχου τῆς κυκλοφορίας πλαστῶν γραμματίων Ἐμμ. Φράγκου.

Αἱ ἐνέργειαι τῆς Ἀστυνομίας.

Ἡ Ἀστυνομία, ὡς καὶ χθὲς ἐγράφομεν, ἐτηλεγράφησεν εἰς τὴν Ἀστυνομίαν τῆς ὑποδειχθείσης ὑπὸ τοῦ Ἀδρεΐνη ἰταλικῆς πόλεως, ἔνθα ἑδρεύουσιν οἱ ἀρχηγοὶ τῆς συμμορίας τῶν παραχαρακτῶν, εἰδοποιήσασα συγχρόνως καὶ τὸν ἐνταῦθα πρεσβευτὴν τῆς Ἰταλίας κ. Φεδοστιάνην, ὅστις ἐπίσης κατέστησε τηλεγραφικῶς γνωστὰς τῇ ἰταλικῇ κυβερνήσει τὰς γενομένας ἀποκαλύψεις. Μετὰ τὰς ἐνεργείας ταύτας, θεωρεῖται πλέον βεβαία ἡ ἐν Ἰταλίᾳ σύλληψις τῶν κυρίως δραστῶν τῆς παραχαράξεως.

Ὁ κ. Καρατζᾶς εἰς Ἰταλίαν.

Οὐχ ἧττον ὅπως ὑποβοηθήσῃ τὴν ἰταλικὴν ἀστυνομίαν εἰς τὴν πληρεστέραν διεξαγωγὴν καὶ μείζονα ἐπιτυχίαν τῶν ἀνακρίσεων